

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2006

Citazzjoni Numru. 52/2000/1

Michael Camilleri .

VS

Direttur ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar għan-nom
u in Rappreżentanza ta' l-istess,

Awtorita' ta' l-Ippjanar,

Il-perit Lucien Stafrace personalment .

Il-Qorti ,

Rat iċ-citazzjoni li permezz tagħha l-attur, wara li
ppremetta :

Illi l-attur huwa proprjetarju tal-fond li jinsab fin-numru
erbgħa u tmenin (84), Triq l-Imgarr, Għajnsielem,
Għawdex; u li jikkonfina minn nofsinhar ma' Triq, u mill-
pument u tramuntana ma' sqaq;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-attur ripetutament applika għall-permessi sabiex jiddemolixxu u jirrikostruwixxi dan il-fond, u l-ahhar applikazzjoni simiki kienet iġġib ir-riferenza PA 3989/96 ;

Illi wara rifjut għal dan il-permess da parti tal-Awtorita' ta' l-Ippjanar, l-attur kien intavola appell quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, u dan l-appell ġie milqugħ fid-satax (19) ta' Ottubru 1998 (PAB 484/97SMS) ;

Illi s-sentenza tal-Bord ta' l-Appell kienet tgħid preċiżament illi l-Bord *'jilqa' l-appell, tħassar ir-rifjut relattiv, u jordna lill-Kummissjoni għall-Kontroll ta' l-Iżvilupp sabiex joħroġ il-permess Nru. 3989/96 fiż-żmien 30 jum minn meta titħallas il-multa'* ;

Illi tali multa kienet fl-ammont ta' tmien mija u ħamsin lira maltija (Lm850) u ġiet imposta talli l-attur kien beda x-xogħlijiet tiegħu minn qabel ma inħariġlu l-permess relattiv; u in effetti kien ġia lesta x-xogħol ta' bini fl-ewwel sular fuq il-fond tiegħu ;

Illi l-attur kien pront ħallas din il-multa kif appena ġie infurmat bid-deċiżjoni tal-Borg tal-Appell ;

Illi l-attur kien pront ħallas din il-multa kif appena ġie infurmat bid-deċiżjoni tal-Bord tal-Appell ;

Illi dawn iċ-ċirkostanzi ta' fatt iwasslu għal ċerti konsegwenzi, fosthom illi l-bini li kien inbena mill-esponenti u kien ġia jeżisti fuq is-sit fil-mument tad-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar ġe regolarizzat u in konformita mal-liġi, inkluż mal-Att dwar l-Awtorita' ta' l-Ippjanar, u ma setax aktar jitwaqqa' jew jiġi imġiegħel li jinbidel ;

Illi minkejja dan kollu, pero', l-Awtorita' ta' l-Ippjanar naqset illi toħroġ il-permess lill-attur kif ordnat lilha mill-Bord imsemmi, u fiż-żmien prefiss lilha mill-istess Bord, u meta imbagħad kważi ħdax-il xahar wara s-sentenza tal-Bord ta' l-Appell finalment inħareġ dan il-permess, dan inħareġ b'tali mod u manjiera illi l-bini eżistenti għandu

jitwaqqa' għaliex l-allinjament tat-triq ma ingħatax fuq il-linja pre-eżistenti iżda l-potenzi kbar illi jmessu l-Awtorita' ta' l-Ippjanar iddeċidew illi jagħmlu kruċjata kontra l-attur u jieħdu l-art tiegħu l-art tiegħu għat-twessiegħ ta' triq ;

Illi dan kollu jammonta għal abbuż ta' poter da parti tal-Awtorita' ta' l-Ippjanar għaliex imur *ultra vires* il-poteri mogħtija lilha bil-liġi – senjatament għaliex l-Awtorita' ta' l-Ippjanar ma għandhiex il-poter li tmur kontra deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar billi timponi kondizzjonijiet fil-permess li jiġi rilaxxjat minnha wara sentenza ta' dak il-Bord illi effettivament jistultifikaw u jannjentaw l-effetti tal-permess hekk maħruġ ;

Illi inoltre dan l-għemil imur ukoll kontra l-liġi għaliex meħud b'abbuż tad-diskrezzjoni imħollija f'idejn l-Awtorita' mill-liġi; u għaliex l-Awtorita' ma qagħditx għall-ordnijiet tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar;

Illi l-Perit Stafrace qiegħed jiġi notifikat b'dan il-protest għaliex kien huwa personali illi ħa din id-deċiżjoni kontra l-liġi, meta kien jaf jew messu kien jaf bil-fatt illi din id-deċiżjoni hija waħda illegali u ngusta;

Illi per konsegwenza ta' dawn l-abbużi l-attur sofra, qiegħed isofri u għad isofri danni ingenti .

Talab lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti :

1. Tiddikjara illi intom ma għandkom ebda dritt fil-liġi illi timponu kondizzjonijiet fil-permess maħruġ minnkom differenti jew aktar onerużi minn dawk riżultanti mis-sentenza tal-Bord ta' l-appell dwar l-Ippjanar, u tali impożizzjoni ta' dawn il-kondizzjonijiet tammonta għal abbuż tad-diskrezzjoni imħollija f'idejn l-Awtorita' ta' l-Ippjanar bil-liġi, kif ukoll imur *ultra vires* il-poteri ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar ;

2. Konsegwentement tannulla tali impożizzjoni ta' dawn il-kondizzjonijiet, fosthom l-allinjament ta' triq differenti mill-allinjament tat-triq

Kopja Informali ta' Sentenza

eżistenti sa mill-antik u illi a bażi tiegħu inbena l-fond il-ġdid tal-attur ;

3. Tiddikjara illi intom jew min minnkom tinsabu b'mod solidali bejnietkom responsabbli fil-konfront tal-attur għad-danni sofferti minnu per konsegwenza tal-abbużi imwettqa minnkom ;

4. Tillikwida dawn id-danni, okkorrendo ad opera ta' perit nominand ;

5. Tikkundannakom b'mod solidali bejnietkom sabiex tħallsu lill-attur dawn id-danni kif likwidati .

Bl-ispejjeż, inkluzi dawk tal-protest preżentat kontra tagħkom fit-23 ta' Frar 2000, kontra tagħkom, u bl-ingunzjoni għas-subizzjoni illi għaliha minn issa intom ingunti .

Bir-riserva ta' kwalunkwe azzjoni ulterjuri spettanti lill-esponenti kontra l-intimati .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-attur minnu maħlufa .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti li eċċepew illi :

1. Preliminarjament il-Perit Lucien Stafrace personalment ġie mħarrek inutilment fil-kawża odjerna stante li l-istess Perit Stafrace ma aġixxiex fil-kapaċita' tiegħu personali iżda biss bħala uffiċjal ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar, preċiżament fil-kariga tiegħu bħala *Transport Planning Unit Manager*, u għandu jiġi għalhekk liberat mill-osservanza tal-ġudizzju .

Preliminarjament ukoll il-kawża odjerna hi preskritta skond il-liġi ai termini tal-artikolu 469A(3) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta . Di fatti, fl-ewwel talba taċ-ċitazzjoni l-attur qed jallega li l-Awtorita' ta' l-Ippjanar aġixxiet abbużivament u illegalment, liema azzjoni hi regolata bl-artikolu 469A(1) tal-Kap. 12 . Jiġi rilevat li l-permess in kwistjoni, u ċioe' PA3989/96 inħareġ fit-18 ta' Jannar 1999 mentri l-protest

ġudizzjarju tal-attur sar fit-23 ta' Frar 2000 bil-konsegwenza li l-azzjoni attriċi hi preskritta ai termini tal-artikolu 469A(3) tal-Kap. 12 .

Mingħajr preġudizzju għas-suespost, fil-mertu –

1. Illi mhuwiex minnu li fil-ħruġ tal-permess PA3989/96 l-Awtorita' ta' l-Ippjanar imponiet kondizzjonijiet differenti minn dawk li jirriżultaw mid-deċiżjoni tal-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar tad-19 ta' Ottubru 1998 (Dok. "JC1") stante li kien l-istess Bord tal-Appell u mhux l-Awtorita' ta' l-Ippjanar li mpona l-kondizzjonijiet tal-istess permess (ara Dok. "JC 2" – lista ta' kondizzjonijiet mposti mill-Bord tal-Appell) . Di fatti, meta l-Bord tal-Appell impona l-lista ta' kondizzjonijiet li għandhom japplikaw għall-permess in kwistjoni tramite l-istess Dok. "JC2", riferibbilment klawsola numru 2 tal-Kondizzjonijiet fl-istess lista, il-Bord ried li proprju japplikaw "*standard conditions for all applications*" fir-rigward tal-permess in kwistjoni . Inoltre, jiġi rilevat li **waħda** mill-*istandard conditions for all applications* hi proprju li **kull żvilupp permess għandu jikkonforma mal-allinjament uffiċjali tas-sit fejn ikun ġie permess l-istess żvilupp**, del resto kif tirriżulta li hi kondizzjoni numru 2(e) tal-permess maħruġ mill-Awtorita' ta' l-Ippjanar fit-18 ta' Jannar 1999, u ċioe PA3989/96 (ara Dok. "JC3") . Għandu jsegwi għalhekk li l-permess PA3989/96 inħareġ regolarment skond il-liġi u b'ebda abbuż ta' poter .

2. Illi inoltre għandu jiġi rilevat li meta l-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar ta' d-deċiżjoni tiegħu, u ċioe' fid-19 ta' Ottubru 1998, ma kienx għad hemm allinjament uffiċjali fis-sit in kwistjoni, kuntrarjament għall-allegazzjoni tal-attur li fis-sit jeżisti allinjament antik (prova ta' liema la ngabet u lanqas saret referenza għaliha) . Di fatti, tant hu hekk li fis-26 ta' Jannar 1999 l-istess attur applika biex jingħata l-allinjament uffiċjali (Dok. JC4") fuq is-sit in kwistjoni, liema allinjament uffiċjali ingħatalu fis-6 ta' Settembru 1999 (Dok. "JC5") .

3. Illi l-fatt li l-attur ħallas il-multa ta' Lm850 li mponilu l-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar fid-deċiżjoni

tiegħu (u dan biex ikun jista' jinħariġlu l-permess ta' żvilupp) b'ebda u f'ebda parti tal-istess deċiżjoni ma ġie ddelinjat li l-bini eżistenti proprjeta' tal-attur ġie sanzjonat bl-allinjament uffiċjali kif mibni . Kien proprju għalhekk, anzi, li l-Bord tal-Appell fil-lista ta' kondizzjonijiet li mponu hu stess (tramite Dok. "JC2") speċifika permezz ta' klawnsola 2 (fil-istess lista Dok. "JC2") li l-bini għandu jikkonforma ma' l-allinjament uffiċjali tas-sit in kwistjoni.

4. Illi inoltre l-fatt li l-attur għażel li jlesti x-xogħlijiet mingħajr ma kien għadu ingħata l-allinjament uffiċjali, u kwindi llegalment kif del resto ddikjara l-istess Bord tal-Appell fid-deċiżjoni tiegħu fuq ċitata, għamlu a riskju tiegħu stess konsapevoli li meta eventwalment jingħata l-allinjament uffiċjali kien hemm il-possibilita' li tali allinjament uffiċjali ma jkunx jikkonforma mal-bini kif mibni, kif del resto ġara fil-każ in kwistjoni . Issa li ngħata l-allinjament uffiċjali hu fl-obbligu tal-istess attur li jara li l-bini originarjament mibni illegalment jiġi jikkonforma mal-istess allinjament uffiċjali in ottemperanza anke mal-istess deċiżjoni tal-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar, kif ukoll mar-rakkomandazzjoni ta' l-Ombudsman datata 31 ta' Jannar 2000 (ara Dok. "Jc6") fuq il-każ in kwistjoni .

5. Illi mis-suespost jirriżulta li l-Awtorita' ta' l-Ippjanar aġixxiet skond il-liġi u ma rrekat ebda danni .

6. Illi t-talbiet attriċi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għalhekk għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra l-istess attur li minn issa hu ngunt għas-subizzjoni .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tal-konvenuti maħlufa minn Joseph Felice .

Rat is-sentenza tagħha tal-11 ta' Diċembru 2001 fuq l-eċċezzjoni preliminari dwar il-preskrizzjoni ta' l-azzjoni preżenti ai termini ta' l-artikolu 469A(3) tal-Kap. 12, li permezz tagħha ċaħdet din l-eċċezzjoni¹ .

¹ Ara sentenza relattiva a fol. 95 - 102 tal-proċess .

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-verbal tagħha ta' l-14 ta' Marzu 2006 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza fuq il-mertu .

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet rispettivi tal-kontendenti .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawża l-attur qed ifittex li jikseb it-twaqqiegħ ta' deċiżjoni ta' l-Awtorita' ta' l-Ippjanar, għax allegatament aġixxiet abbużivament u llegalment fil-konfront tiegħu meta ħarġitlu permess tal-bini b'kundizzjonijiet differenti jew aktar onerużi minn dawk riżultanti minn sentenza tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar . Il-kawża preżenti għalhekk tinkwadra ruħha fl-artikolu 469A tal-Kap. 12 li jagħti l-fakolta' lill-Qrati ordinarji li jistħarrgu azzjoni amministrattiva u jiddikjaraw dak l-għemil null, invalidu jew mingħajr effett fil-każijiet indikati fl-istess artikolu, fil-każ tagħna l-artikolu 469A (1)(b) (iii) tal-liġi ndikata .

Fil-qosor, il-fatti li taw lok għal din il-kawża kienu s-segwenti:

(i) wara li kien ingħata rifjut għal talba għall-ħruġ ta' permess tal-bini (applikazzjoni numru PA3989/1996), l-attur issottometta appell quddiem il-Bord ta' l-Appelli dwar l-Ippjanar ;

(ii) dan il-Bord, permezz ta' deċiżjoni mogħtija fid-19 ta' Ottubru 1998 (PAB 484/97),² ħassar ir-rifjut, u wara li impona multa ta' Lm850 fuq l-attur, ordna li jinħareg il-permess numru 3989/96 ;

(iii) l-istess Bord, fl-istruzzjonijiet mogħtija rigward il-kundizzjonijiet għall-ħruġ ta' dan il-permess, ordna illi tali permess kellu jinħareg bi "**Standard Conditions for all applications**",³

² Dok. JC 1 a fol. 50 - 57 tal-process .

³ ara Dok. JC 2 a fol. 58, para. 2 highlighted fl-isfar .

Kopja Informali ta' Sentenza

(iv) waħda mill-kundizzjonijiet *standard* fil-ħruġ tal-permess, hija l-kundizzjoni illi l-bini jsir skond il-linja uffiċċjali (*alignment*) tat-triq;⁴

(v) in segwitu għal dik is-sentenza allura, l-attur permezz tal-perit tiegħu, debitament talab illi jingħata din il-linja fit-22 ta' Jannar 1999⁵ ;

(vi) b'risposta għal din it-talba, l-Awtorita' konvenuta, fis-6 ta' Settembru 1999 infurmat lill-attur b'din il-linja⁶ ;

(vii) ġara pero' illi bl-*alignment* mogħti lill-attur, huwa kien ser ikollu jwaqqa' parti sostanzjali mill-bini illi kien ġia tella' qabel ma kien applika għall-permess tal-bini ;

(viii) konsegwentement l-attur isostni illi dan kien abbuż ta' poter da parti ta' l-Awtorita' konvenuta illi ma mexietx ma' l-ispirtu tad-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell illi kien prattikament issanzjona l-bini tiegħu .

Permezz ta' l-ewwel eċċezzjoni tagħhom fuq il-mertu, l-konvenuti eċċepew illi l-Awtorita' ma mponiet ebda kundizzjonijiet differenti minn dawk li jirriżultaw mid-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell . Hija targumenta illi kull ma għamlet kien illi fil-għoti tal-permess lill-attur, applikat waħda mill-kundizzjonijiet imposti mill-Bord, billi tagħtu l-linja uffiċċjali tal-bini . Jekk din il-linja ma kienitx aċċettabbli għall-attur, ir-rimedju tiegħu kien illi jitlob rikonsiderazzjoni a tenur ta' l-artikolu 4 ta' l-Avviż Legali nru. 76 tat-3 ta' Gunju 1997,⁷ ħaġa illi ma jidhirx illi l-attur għamel . F'każ illi l-pożizzjoni ta' l-Awtorita' tibqa' l-istess, l-attur imbagħad, jekk deherlu li kien hemm xi abbuż ta' poter, seta' jattakka l-aġir tagħha a bażi ta' l-artikolu 469A tal-kap. 12 .

⁴ ara Dok. JC 3 a fol. 60 para.2e highlighted bl-isfar .

⁵ ara Dok..JC 4 a fol. 62 .

⁶ ara Dok. JC 5 a fol. 63, u pjanta annessa a fol. 64 .

⁷ ara ittra ta' l-Ombudsman tal-31 ta' Jannar 2000 a fol. 65 - 66 tal-process .

Madankollu l-ewwel talba ta' l-attur f'din il-kawża, u dik ewlenija għax it-talbiet l-oħra huma kollha konsegwenzjali għaliha, hija illi din il-Qorti : *"tiddikjara illi inthom ma għandkom ebda dritt fil-liġi illi **timponu kondizzjonijiet fil-permess maħruġ minnkom differenti jew aktar onerużi minn dawk riżultanti mis-sentenza tal-Bord ta' l-Appell dwar l-lppjanar, u tali impożizzjoni ta' dawn il-kondizzjonijiet tammonta għal abbuż tad-diskrezzjoni imħollija f'idejn l-Awtorita' ta' l-lppjanar bil-liġi, kif ukoll imur ultra vires il-poteri ta' l-Awtorita' ta' l-lppjanar"*** . Għalhekk jidher illi l-attur qed jattakka xi kundizzjoni imposta mill-konvenuti . Imma kif sewwa qalu l-konvenuti, l-kundizzjoni dwar *ir-road alignment* ma kienitx xi ħaġa imposta minnhom, imma kienet tagħmel parti integrali mill-istess deċizzjoni tal-Bord ta' l-Appell . Il-Qorti taqbel mal-konvenuti li jekk l-attur dehrlu li l-Awtorita' applikat ħażin jew abbużat mill-poteri tagħha fl-applikazzjoni ta' din il-kundizzjoni, billi ffissatlu *alignment* differenti minn dak li ppretenda, l-attur kellu jattakka din l-applikazzjoni minnha ta' tali kundizzjoni . Huma qatt ma jistgħu jiġu tenuti jwieġbu għal kundizzjoni illi ġiet imposta minn ħaddieħor (il-Bord ta' l-Appell) u mhux minnhom .

Taqbel ukoll ma' dak li jissottomettu l-konvenuti fin-nota ta' l-Osservazzjonijiet tagħhom, illi l-Qorti hija marbuta mat-termini taċ-ċitazzjoni u ċioe' illi l-istħarriġ tagħha f'din il-kawża huwa limitat għal dak mitlub fiċ-ċitazzjoni, u ċioe' dwar **l-impożizzjoni ta' kundizzjonijiet fil-permess maħruġa mill-konvenutiġ** . Għaladarba pero' jirriżulta illi l-konvenuti ma imponew ebda kondizzjonijiet, imma sempliċement applikaw il-kundizzjonijiet imposti mill-istess Bord ta' l-Appell, ma tistax issa minn jeddha u biex tittenta ssalva din il-kawża, tipprova testendi t-talbiet impliċitament u taċċetta illi tinvestiga minflok, l-aġir u l-komportament tal-konvenuti fl-applikazzjoni ta' dawn il-kundizzjonijiet .

Kif ġie imfisser diversi drabi mill-Qrati tagħna f'dan ir-rigward: *"Hu ritwalment rikjest bl-artikolu 156(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, illi l-oġġett u r-raġuni tat-talba fiċ-ċitazzjoni għandhom ikunu mfissra ċar u sewwa u in linea ta' prinċipju dawn ma jistgħux jiġu*

mibdula jew aġġunti . Tant li jinsab enunċjat f'bosta sentenzi illi l-Qorti għandha toqgħod għat-talba kif tkun giet imfissra fl-att taċ-ċitazzjoni, u ma tistax tiddeċidi fuq xi dritt ieħor li jkun jirriżulta, imma li ma jkunx jidħol sewwa fit-talba kif imfissra fl-att taċ-ċitazzjoni . (Kollez. Vol. XXXIX p. I p. 243) . Fi kliem ieħor il-kawżali tad-domanda hija dik espressa fiċ-ċitazzjoni u mhux leċitu li l-kawża tiżi maqtugħa fuq kawżali differenti minn dik espressa fiċ-ċitazzjoni (Kollez. vol. XXXIV. pl p. 108)." ⁸

Għaldaqstant u minkejja illi fin-nota ta' l-Osservazzjonijiet tiegħu l-attur jibbaża l-każ kollu tiegħu fuq l-allegat abbuż ta' poter da parti ta' l-awtorita' konvenuta "*bl-aġir u komportament tagħha*" f'dan il-każ,⁹ hija tħoss illi għandha idejha marbuta u ma tistax tkompli tinvestiga l-istess każ, ġialadarba jirriżulta illi l-Awtorita' konvenuta ma mponiet ebda kundizzjonijiet differenti minn dawk stabiliti mill-Bord ta' l-Appell, imma semplicement applikat dawk il-kundizzjonijiet .

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi l-kawża billi, filwaqt illi tilqa' l-ewwel eċċezzjoni fuq il-mertu tal-konvenuti, tiċċhad it-talbiet attriċi .

L-ispejjeż ta' din is-sentenza u dawk tas-sentenza preliminari tagħha tal-11 ta' Diċembru 2001, ikunu a karigu ta' l-attur .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁸ Appell Inferjuri : Design Elements Limited vs Michael Camilleri pro. et noe: 20.10.04; ara wkoll Prim'Awla: Xuereb vs Vella Bonelllo : 12.12.02 .

⁹ ara tielet paragrafu tan-Nota ta' l-Osservazzjonijiet ta' l-attur a fol. 175